

PALMKNIHY
knihy ve vaší dlaní

Rozmarné léto

Vladislav
Vančura

OBSAH

Staré časy.....	9
Lázeňské místo Krokovy vary	10
Čas.....	10
Stáří a poloha ústavu Antonína Důry	11
Antonín Důra	11
Věci soudobé a kněz.....	12
Vojín Hugo.....	13
Pozorování povětrnosti.....	14
Jiné rozhovory	15
Hana soubojů	15
Zápletka	16
Vzpomínka panina	16
Zevrubnost a obšírnost (na radu kritiků).....	16
Rozhodnost a čin.....	17
Láhev a tažení italské	17
Napomenutí.....	18
Námluvy	19
Cesta ctnosti.....	20
Nové námluvy.....	21
Přívětivý plavčík.....	22
Výstraha	23
Kouzelník Arnoštek.....	23
Kouzelníkův zevnějšek	24
Nevýřeční profesori.....	25
Geniové málo sliční	25
Rozprava kouzelníková s paní Důrovou	26
Malá ukázka Arnoštkova umění	27
Nemírný obdiv.....	27
Uznání majorovo	27
Cizina nenávislná	28
Plynoucí čas	29
Příměr.....	29

Soumrak a večer.....	30
Výčet jídel	30
Má satan vidle?	32
Úvaha o kouzelnících.....	33
Začněte!	34
Výběrčí	35
Společenské poklesky.....	36
Veliký bubeník	37
Strašné umění.....	37
Plané podezřívání a domluva	39
Mistr se chystá na hlídku.....	39
Stížnosti Kateřininy	39
Neklidné snění	40
Dům a zvyky Antonínovy	41
Kletba.....	41
Mohutná léta devadesátá.....	42
Věčná chvíle.....	44
Tak vida!	44
Zmoudřete!	44
Dosti.....	45
Horlivost	46
Kdo to byl?.....	47
Hra s krupkami	47
Zelený vůz	48
Střežte se strážníků!.....	49
Zpěv	49
Jasná obloha.....	50
Dobré mravy.....	50
Děvče s cínovým talířem	51
Záhadná hudba	52
Druhé představení.....	52
Sklenice dešťů	52
Rozmanitý způsob zábavy	53
Hovor noční.....	53

U zelené panny.....	54
Bitka u zeleného vozu	54
Rozšafný biskup.....	55
Naučení, jež čerpáme z knih a z rozhovorů.....	56
Hněv	56
Ranhojičský zákrok	57
Divné mínění o šrůtkách.....	58
Okoun.....	58
Zlořečení literatury	58
Přiznání kanovníkovo	59
Vnitřek vozu	59
Ženské vždycky stejné	59
Nepohoda	60
Obrácení Antonínovo.....	61
Úvaha o Anně.....	62
Víno a nesmysly Jak se to dělá.....	62
Špatná návštěva	63
Představení třetí.....	63
Nenasytní divákové	64
Zvyk má železnou košili	64
Kouzelník přemohl bolest	64
Shon podobný shonu u mrtvoly	65
Hlas rozumu.....	65
Prostá srdce.....	66
Návrat do města.....	67
Annina rada	67
Odpověď	68
Arnoštek nebyl překonán	68
Annino odění.....	69
Zvrácený vkus.....	69
Zasmušílí měšťané.....	69
Dobré divadlo.....	70
Poctivý úžas.....	70
Tak se to sluší	71

Kořeny umění hereckého.....	71
Příhoda s rukávem	72
Mistr a Kateřina	72
Rozmrzelý kouzelník	73
Výprava.....	74
Souboj.....	74
Pravá přátelství.....	75
Epizoda o smířlivých a přísných lidech	75
Epizoda se končí	76
Další rozprava	76
Věci nevídané.....	76
Vše uplývá	77
Co se Kateřině líbí a co odsuzuje	77

Staré časy

Mnozí odvážlivci, kdys se octli na počátku velikolepého měsíce června, usedají do stínu platanů a jejich urputné vzezření se stává mírným. Hle, větvoví a vysoký sloupec rtuti, jež se zdvíhá a opět klesá, připomínajíc oddech spáče. Hle, kyv slunečníku a tato tvář, kdysi hrůzná. Ať poshová nos a odulý ret, jenž vyrazil z obličje tak prudce, ať se mírní, neboť, probůh, město je klidné.

Uprostřed žírných polí je dosti dvorců bílých ve smyslu národního básnictví, z býčků jsou voli, jalovice jsou stelné a ten tam je máj.

Pokud možno, buďte oděni bíle a sed'te váhavě před svým hotelem. K ďasu! Což není dosti dobrý příklad praotců, kteří se přepásali a kabát na lokti krok co krok se blíží k podjezdům sadů, aby usedli na stoličku již připravenou?

Tehdy markytánky léta v kapotu, ve střevících ploských a růdušných, ve střevících, jež nezrývají cest, chodily muž od muže, stolicí od stolic a vyňavše blok z vydutého kapsáře, trhaly lístek po lístku. Chocholík jejich nosu se zarděl, kdykoliv mluvily k svému hosti řkouce:

„Dobrý den, pane. Není dnes krásné jitra? Není vám vhod tato desátá hodina, jež právě slétá se starobylé věže basiliky svatého Vavřince? Domníváme se, že čas propůjčuje více vděku než cokoliv jiného, a vskutku, deset je více než devět. Na tento chrám se kdysi nadávalo velmi urputně, neboť jej stavěl hýsek, který měl dosti drzosti, aby pozměnil půdorys proti pravidlu. Znaly jsme tohoto stavitele a můžeme říci, že se nám líbil, jakkoliv byl poněkud prostopášný.“

„Jakže, děl starý pán, tento kostel je pochyben a proti předpisům dobrého stavitelství? A tuto věc jsem upozoroval až dnes!“

„Zpozoroval jste ji velmi správně,“ pravila dáma, „avšak uhoďte, že tento můj klobouk sloužil devatero sezón jako výstřední bouřlivák? Ach, můj milý, on i basilika se vžily, a jejich

provinění se stala řádem světa. Neboť, ať poznovu dím, čas propůjčuje důstojnost i zruďám.“

Hola, hola! Nestojí tyto hovory za opakování? Přivádějí snad z míry potivý krok? Nejsou dosti pravdivé a nepáchnou téměř naprostou prostředností?

Lázeňské místo Krokovy vary

Na podivuhodné řece Orši leží město dobré pověsti a dobré vody. Voda vyvěrá na stinných místech a devět nejmohutnějších pramenů, zachycených devaterou studnicí, je označeno jmény devíti Múz. Jde o lázně Krokovy Vary. Jde o město otevřené, vystavené zpola z cihel, zpola z bláta a z kamene, o město pochybeného stavitelství a stálého zdraví.

Ha, říkává varský starosta, snímaje karty, u nás se nezhálí. Hej rup! naše osada v prospěchu a v ušlechtilém závodění přichází k červnu šestého měsíce nezpozdivši se a vyčkávajíc pravidelné lhůty.

Nuže v těchto koninách účelnosti a kvapícího času (ach, kdepak se zhurta nestárne a kde je obyvatelstvo, jehož prostředky nejsou posvěceny) bylo několik usedlostí a něco majetku dosti starobylého. Byl získán z největší části ve hře, jež se nazývá MALÁ - VELKÁ nebo MALÁ BERE. Je to majetek požehnaný a je dobře spravován, neboť, namoutě, zdejší měšťané jsou kovaní kupci a nic jim nepřekáží, že jsou Krokovy Vary lázně jen deváté velikostí, nevhodné oblačnosti, chabého záření slunečního, neprosákové půdy a zřidel nikoliv vroucích. Nechť si! Třebas nemá kanalisace, je to přece město bodré a počestné.

Čas

Kalendář more Gregoriano rudl prvou nedělí červnovou a zněly veliké zvony. Čas šel vpřed rychlým krokem jako tomu bývá vždy ve chvílích prázdně a o velikých svátcích. Blížila se hodina osmá,

hodina, o níž se vypráví, že je to čenich smečky denního času a že vás vyslídí, stůj co stůj.

Stáří a poloha ústavu Antonína Důry

V tuto chvíli zpěvem a rozmarnou hrou byl počat děj tohoto vypravován v plovoucím domě Důrově. Prám Antonínův, na němž jsou zbudovány lehké stavby plovárenské, jest upoután, kde se hřbet Orše poněkud čerí, větre písčinu zvící padesátí sáhů. V těchto místech břeh směrem k městu je pokryt vrbinami, končícími se před zahradami jirchářů a výrobců oplatek. Zarůstá příliš každého léta, zachovává vzhled ježatosti téměř neušlechtilé. Nikdo jich neštípí, a těm, kdo jdou k řece, nezbyvá než maličko stezek, žel, úzkých. Na počátku cest je zaraženo po tyči zhruba omalované, jež, jako oslice sedlo, nese nápis: Říční lázně.

„Ach ovšem,“ děl purkrabí, jemuž se kdysi v století čtrnáctém namanulo jednati zpříma, „ach ovšem, koupejme se!“ Řka to, prošel křovisky až k písčině a vykonal, co byl již řekl. Od těch dob, pokud paměť sahá, se užívalo těchto míst podle jejich určení.

Antonín Důra

Dozpívav svoji písničku, veliký Antonín složil ruce na zádech a maní dýchal na kuličku teploměru. Sloupec téměř neúčelný sotva se pohnul a Důra znamenaje tuto řádnost měl několik myšlenek, jež se vystřídaly v sledu míšených karet.

„Tento způsob léta,“ děl vposled, odvraceje se od přístroje Celsiova, „zdá se mi poněkud nešťastným.

Je chladno a můj dech, jakkoliv jsem nepozřel vody, je mrazivý. Který měsíc nám zbývá, jestliže ani červen není dost vhodný, abychom pečovali o zdraví a o tělesnou čistotu?

Nuže, ať je podnebí příznivé čili nic, tyto věci nesnesou odkladu.“